

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Η ανάγκη ενίσχυσης των αξιών της δημοκρατίας είναι το θέμα που πραγματεύεται ο συντάκτης του κειμένου. Αρχικά, δικαιολογεί την αμφισβήτηση κυρίως των νέων για τον καθοριστικό ρόλο των ενεργών πολιτών, δεδομένου ότι στη δημοκρατία ακολουθούνται συγκεκριμένοι κανόνες και προαπαιτούνται ιδανικά. Ένα απ' αυτά είναι η ανεκτικότητα που δυστυχώς απουσιάζει συχνά και κυριαρχεί ο φανατισμός. Στη συνέχεια επισημαίνεται ως βασική προϋπόθεση η απουσία της βίας και η αρμονική συνεργασία με τους φορείς της αντιπολίτευσης. Επιπλέον, η δυνατότητα εξέλιξης της κοινωνίας και αναθεώρησης των αντιλήψεων αποτελεί θεμέλιο της δημοκρατίας. Καταλήγει, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ύπαρξη της αδελφοσύνης και αλληλεγγύης που η λογική επιτάσσει ύστερα από τόσα αιματηρά παραδείγματα στην ιστορία της ανθρωπότητας.

B1. α. Σ β. Λ γ. Σ δ. Σ ε. Λ

B2. α. 3^η παράγραφος: αναφορά στον Καρλ Πόπερ
5^η παράγραφος: αναφορά στον Χέγκελ

β. Ο συγγραφέας επικαλείται τη διδαχή του Καρλ Πόπερ, φιλοσόφου του 20^{ου} αιώνα για να τεκμηριώσει πληρέστερα το επιχείρημά του ότι ιδανικό της δημοκρατίας είναι η απουσία της βίας. Ο Καρλ Πόπερ λοιπόν αναφέρει ότι «αυτό που ουσιαστικά διακρίνει μια δημοκρατική εξουσία από μια μη δημοκρατική είναι πως μονάχα στην πρώτη οι πολίτες μπορούν να ξεφορτωθούν τους κυβερνώντες χωρίς αιματοχυσίες».

Η αναφορά στο έργο του Χέγκελ «Φιλοσοφία της Ιστορίας» και συγκεκριμένα ο χαρακτηρισμός της Ιστορίας ως «απέραντο σφαγείο» επικυρώνει την άποψη του συγγραφέα ότι έχουν σημειωθεί τόσες αιματοχυσίες που δεν δικαιολογείται πλέον η επικράτηση του ήθους και της παγιωμένης ειρηνικής συμπεριφοράς.

Και οι δύο καταξιωμένοι φιλόσοφοι αναφέρονται από τον συγγραφέα για να προσδοθεί κύρος και αξιοπιστία στα λεγόμενά του.

- B3.**
- α.**
1. «... δεν ξεχνώ τη συμβουλή του Καρλ Πόπερ ...».
 2. «... γίνονται αντικείμενα εμπαιγμού ...».
 3. «... εισήγαγαν στην ιστορία τρόπους συνύπαρξης ...».
 4. «... αυτός που μας αντιμάχεται ...».
- β.**
1. Μεταφορική χρήση του λόγου: «απέραντο σφαγείο» = χώρος αιματοχυσιών.
 2. Μεταφορική χρήση του λόγου: «φωτίζει την πορεία μας» = αποτελεί προϋπόθεση για την εξέλιξή μας.
- B4.**
- α.**
1. «Αν σήμερα απειλείται η ειρήνη στον κόσμο ... με τη βία» §3.
«Ποτέ μου δεν ξεχνώ τη διδαχή του Καρλ Πόπερ ... αιματοχυσίες» §3.
 2. «Θέλετε να δοκιμάσουμε να τις απαριθμήσουμε;» §1
«τα έχουμε καθημερινά μπροστά στα μάτια μας» §2
- β.** Η παρένθεση χρησιμοποιείται για να συμπληρώσει ένα σχόλιο ο συγγραφέας.
- γ.** Ενεργητική σύνταξη
Μόνο από τη δημοκρατία επιτρέπεται η διαμόρφωση και η εξάπλωση ειρηνικών επαναστάσεων.
- Γ1.** «Η δημοκρατία και ... ΕΓΩ»
- Πρόλογος:** Η ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού είναι πλούσια από αγώνες για την εγκαθίδρυση του δημοκρατικού πολιτεύματος σε όλα τα κράτη του κόσμου. Από την εποχή του Περικλή, η δημοκρατία εξελίσσεται και γίνονται προσπάθειες εξυγίανσής της, ώστε να περιοριστούν όσο το δυνατόν τα τρωτά αυτού του πολιτεύματος. Ο ρόλος του πολίτη στην προσπάθεια αυτή είναι καθοριστικός.
- Μεταβατική παράγραφος (προαιρετική)**
- Χαρακτηριστικά δημοκρατίας ή Ιστορική αναδρομή
- α.**
- ελεύθερη πρόσβαση σε οποιαδήποτε τράπεζα γνώσεων – πληροφόρηση – ψυχαγωγία ...
 - δυνατότητα σφαιρικής ενημέρωσης για όλα τα θέματα...
 - σχολιασμός όλων των θεμάτων μέσω του διαδικτύου (βήμα του πολίτη), παρρησία ...

- καταγγελίες – ενστάσεις, καταφυγή στη δικαιοσύνη (Κράτος δικαίου)...
 - συμμετοχή σε διαδηλώσεις, απεργιακές κινητοποιήσεις, καταλήψεις...
 - επιδόματα, ενίσχυση των δεινοπαθούντων (Κράτος πρόνοιας)...
- β.**
- καλλιέργεια διαλόγου, μαθητοκεντρική διδασκαλία, όχι αυθεντία ο δάσκαλος.
 - ενίσχυση του ρόλου των πενταμελών και δεκαπενταμελών συμβουλίων.
 - συμμετοχή στη Βουλή των Εφήβων.
 - ουσιαστικότερη διδασκαλία του μαθήματος της πολιτικής αγωγής.
 - συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις που αναδεικνύουν τον ρόλο του ενεργού πολίτη.
 - επαφή με ανθρώπους της πολιτικής της τοπικής κοινότητας.

Επίλογος: Η δημοκρατία είναι το πολίτευμα που επενδύει στον πολίτη και ενισχύεται αναμφισβήτητα από την ενεργή δική του συμμετοχή. Οι νέοι άνθρωποι οφείλουν να χτίσουν δημοκρατικότερο ήθος και να αποτελέσουν τους αυριανούς πολιτικούς με οράματα και ιδανικά, ώστε να μη σημειωθεί ξανά το θλιβερό φαινόμενο της τεράστιας αποχής και επομένως αδιαφορίας για τα κοινά.

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!!